

KMETOVALEC.

Glasiló ces. kralj. kmetijske družbe vojvodstva kranjskega.

Ureduje Gustav Pirc, tajnik družbe.

Izhaja 1. in 15. vsaki mesec. — Udje c. kr. kmetijske družbe dobivajo list brezplačno, a neudje plačajo s poštnino vred 2 gld. na leto. Naročila naj se pošiljajo c. kr. kmetijski družbi, ali pa dotičnim podružnicam.

Štev. 8.

V Ljubljani, 15. aprila 1886.

Leto III.

Pravi čas oranja.

Obdelovanje zemlje v naših krajih je še zelo zanemarjeno, posebno velja to o oranji. Zaradi tega hočem o tej stvari podati častitim čitateljem nekaj člankov o oranji.

O načinu in času porabe raznega orodja za obdelovanje zemlje odločiti se je vedno po natančnem pretresovanju vseh merodajnih razmer. Odločilno važnost ima stanje zemlje, to je, kakošna je zemlja vsled rastline, ki je poprej na nje rastla, kako je bila zemlja obdelana in kakošna je vreme. Akoravno je mogoče podati marsikatera splošna vodila, po katerih se je pri obdelovanju zemlje ravnati, vendar jamči dober uspeh pri tem važnem kmetijskem opravilu dolgoletno opazovanje ter praktične izkušnje. V splošnem je oranje tako vrediti, da dosežemo namen oranja, to je, izboljšanje zemlje kolikor mogoče z majhnimi silami in v kratkem času. Z obdelovanjem zemlje povečamo prostor, v katerem se rastline razvijajo, storimo globokeje gorenje zemljino plast ter pokončamo plevel. Pri obdelovanju zemlje s plugom nam je paziti 1. na pravi čas oranja, 2. na globokost in širokost oranja, 3. na obdelovanje mrtvice (spodnje plasti), 4. na vpo-dabljanje površja, 5. na število razorov, 6. na prostor in 7. na plugovo delo. V današnjem članku hočem pisati o pravem času oranja.

Pravi čas oranju je odvisen od zemljine vlažnosti. Zemlja ne sme biti presuha, pa tudi ne premokra, ampak naj je lo toliko vlažna, da se ravno še skupaj drži in plugu kolikor mogoče malo opira. Tako zemljo imenujemo „godno“. Spomladi pred setvijo in pri oranji ilovnate in glinaste zemlje se je ogibati oranja v vlažnih tleh. Neškodljivo ali vsaj manj škodljivo je oranje vlažne zemlje pred zimo, za praho ali sploh peščene zemlje. Pri oranji vlažne težke zemlje naredijo se kepe, katere je težko ali pa tudi nemogoče razdrobiti. Tudi pokončevanje plevela je v vlažni zemlji nemogoče.

Pri težki ilovnati ali glinasti zemlji suhi zorani delajo se, če jo je sploh mogoče orati, tudi kepe, katere razdrobiti stane veliko denarja in truda. Suha, peščena zemlja se pa izsuši še bolj vsled nepravčasnega oranja, nasproti temu nedostatku izgine pri taki zemlji prednost, vsled katere je iz suhe zemlje lažje plevel s koreninami iztrebiti.

Razoranje strnišča, ledine itd. je lažje, če je zgornjo plast poprej nekoliko pomočil dež. Ravno tako je lažje

obdelati kepasto njivo po dežju, ker dež kepe zmečča ter nekoliko razdrobi.

Voda v živinoreji.

Voda je življenji in zdravji živalskim važnejša, kakor naši kmetovalci navadno mislijo. Da, smélo smem trditi, da je voda živali tako važna, kakor zrak, važnejša in potrebnejša pa, kakor krma.

Nobena voda na svetu ni popolnem čista. Tudi studenčna voda, ki čista, kakor prozorno steklo curla izspod skale, ima v sebi marsikaj razstopljenega. S to vodo je ravno tako, kakor če deneš v vodo kos sladkorja; sladkor čez nekaj časa v vodi zgine, voda je sladkega okusa, toraj mora vendar še v njej biti. O tem se zamoremo prepričati, če kapljo te sladke vode na kaki čisti stekleni plošči posušimo. Po razpuhtenju vode ostane na plošči bela lisa, t. j. sladkor. Ravno tako je z vsako, tudi najbolj čisto vodo, ako se posuši, ostane vedno nekaj oborine, katera obstoji iz snovi, ki so bile v vodi razstopljene. Te snovi pobere voda iz zemlje med svojim tekom. Kolikor dalje časa voda kje stoji, ali kolikor počasneje teče, toliko več ima razstoplin v sebi. Nekatera voda n. pr. pustil kadar se v kaki posodi posuši, rudečo liso za seboj. Ta rudečina pride od železne rje, ker je voda tekla skozi tla, ki so imele železo v sebi. Taka tla so največkrat močvirna tla. — Železo pa še ne stori toliko, koikor druge primešane tvarine. V teh močvirjih je, mnogo rastlinskih ostankov, korenin in listja; tudi mrtvi hrošči, druge večje ali manjše mrtve živali ležijo notri pokopane. Vse te stvari v močvirju gnijejo ter delajo snovi, ki so škodljive živalskemu telesu.

Najvažnejše je pa vedeti, da se razvijajo in živé v vsaki taki mlakuži velike množice majhnih živalic in rastlinic, katere smo spoznali kot nositelje okužljivih bolezni. V mestih in vaséh. kjer ljudje uže stoletja stanujejo skupaj natlačeni, je zemlja skoz in skoz napojena z gnijočimi odpadki in iztrebki ljudi in živali; vodnjaki (štirne) kar mrgolé od taci majhnih živalic in rastlinic. Zato pa nalezljive bolezni, kakor mrzlica, kozé, kolera v velikih mestih, nesnažnih vaséh veliko huje razsajajo, ker te živalice in rastlinice prenesó v človeško telo bolezen, se tam razvijajo in slednjič ugonóbé življenje. Enakim uplivom razpostavljene so tudi naše domače živali. Najbolje, in ob enem najbolj

škodljivo pokaže se to tam, kjer gnojnica iz hleva ali straniša teče tik vode ali v vodo, s katero napajamo živino. Žival napajana s tako vodo, nikdar ne vspeva, dobro, ljudje pa pripisujejo hujšanje živali različnim mogočnim, nemožnim in neumnim uzrokom: copranji, slabemu vremenu ali posebni nesreči, samo na pravi vzrok pa redko katerikrat pridejo.

Da je voda tudi važna redilna snov, razložiti hočem v naslednjem:

Če sveže pokošene trave odtehamo 100 kilogramov ter jo na solncu posušimo, ostane nam še kakih 25 kilogramov sena. V običajni hrani živine na paši je uže toraj tri četrtine vode, katero živina s krmo na paši vred povzije, katera voda pa izpuhti, če delamo iz trave seno. Ako živina žre le seno, kakor na pr. pozimi, potem mora dobiti dovolj pitne vode. V sto kilogramih najbolj suhega sena je še vedno 15 kilogramov vode, to je tudi prav, kajti drugače bi bilo seno ravno tako neprebavljivo, kakor les ali pa steklene čepinje.

Kaj pa dela tako velika množica vode v živalskem telesu? Voda vse dogodke v živalskem telesu omogoča ter posreduje. Ona gré, kakor vsaka druga prebavljena hrana v kri. Kri obstoji toraj največ iz vode, drugače bi ne mogla tako lahko po celem životu krožiti ter na vseh mestih oddajati redilne snovi, s katerimi se telo veča, to je, raste in zopet na svojem teku pobirati izrabljena telesna dela ter jih odstranjevati, kakor scalnico, slino in mleko. Kri je nosilnica vse presnove (pretvorbe) v živalskem telesu in to delo zamore le upravljati vsled mnoge vode, ki jo ima v sebi. Če toraj telesu vode manjka, trpi telo na zdravju. Pomanjkanje vode pokaže se v tem, da telo občuti posebne muke, pravimo, da smo žejni. Pomanjkanje pijače je huje kot pomanjkanje hrane. Glad trpeti zamore žival v sili tudi 2 do 3 tedne, žejo pa komaj 2 dni. Zato je voda najpotrebnejša in najvažnejša redilna snov.

Ne samo kri, tudi drugi deli živalskega telesa obstojé največ iz vode. Dobro posušeno telečje meso tehta le kako tretjino svoje prvotne teže.

Sedaj naj pa omenjam še eno važno nalogo vode. Pljuča, kakor koža odločujejo v živem živalskem telesu velike množice vode, večidel se ve da v podobi nevidljivega vodenega para ali soparice, včasih pa tudi v tekoči podobi, to je, pôt. Če pihamo gorko sapo iz naših pljuč na mrzlo steklo, vidimo kmalu se nabirati majhne vodene kapljice na stebli. To odločevanje vode iz pljuč je pa tem večje in hitreje, kolikor topleje je živalsko truplo in kolikor je topleje zrak, v katerim žival diha. Žival se pa toliko hitreje in bolje zgreje, kolikor težje in hitreje se pregiba. To odločevanje vode ima mimo družih koristi tudi to, da se uravna telesna toplota. Kjer voda izpuhteva, tam mrazi, to vsak sam lahko spozna, če se postavi od potu ali dežja premočen v prepih. Telesna živalina toplota sme menjavati le za kake dve stopinji, če hoče žival zdrava in pri življenji ostati. Ako gré toplota preveč kvišku, takoj se pomnoži izpuhtevanje vode in telo se ohladi.

Iz tega je razvidno, kako važna je pitna voda za živino. Dobra čista pitna voda v dovoljni množini je neobhodno potrebna za živino, ker ima ona tudi velik vpliv na prebavlanje.

Živali, katere dobivajo slabe, nezadostne ali tople pitne vode, prebavajo veliko slabeje, to je, one veliko manj navzamejo iz ene in tiste množice krme ali kakor običajno rečemo: take živali pri zadostni dobri krmi neuspevajo tako dobro, kot druge, katere dobro prebavajo. Slabo prebavajoče živali so pa tudi boleznim bolj podvržene.

Res je, da v nekaterih krajih, kjer je žival celo leto v hlevu zaradi hitrega opitanja ali pa zato, da krave več mleka dadó, krmijo s toplo vodo ali krmo, v tem slučaju pa ne dobi žival toliko sena in slame, kar vse zamore dobro prebaviti le zdrav želodec, ampak dodadó množice umetnih krmilnih tvarin, kakor oljevih preš, otrobov, sláda itd. Vse te tvarnice so pa uže tako prirejene, da so lahko prebavljive.

Od kod pa pride, da kmetovalci ravnin vendar vedno pridejo po gorsko živino? Ne, da bi jim primanjkovalo krme za vzgojo večjih goved, ampak to je tudi v zvezi z vodo. Čudil se bode temu izreku marsikdo, ali vendar je temu tako. Če gorska zdrava goved, ki je v naravnih razmerah pri dobri pitni vodi vzrastla, pride k dobri krmi dolí v ravnine od začetka prav lepo in dobro vspeva. Kmetovalci naj od take živine kolikor le mogoče izredijo! Reč pa ne gré tako lahko. Kolikor bolj se žival navadi na dobro krmo in na lepo stanje v toplem hlevu, toliko občutlivejša, izbirčljiva v hrani ter slabeja postaja. Uže v tretjem ali četrtem kolenu žival slabeja postaja, teleta so slabotna, krave se nočejo obrežiti ali prezgodaj storijo in slelnjič ne preostaja družega, kot iz planinskih krajev si novo plemensko goved preskrbeti. Ko bi planin ne bilo, slabo bi bilo s živinorejo.

Česa je treba za uspešno gospodarstvo na kmetih.

(Konec).

Živini se mora polagati z ozirom na natorne zakone živinorejstva in treba krmila prav mešati. Podobno je pri rastlinstvu ter moramo sadeže modro kolobariti, da sledi za prvim tisti sadež, kateri na dotični zemlji najbolje prospeva, najlepši pridelek obeta, pri čemur je še ozirati se na podnebje, kakšnost zemlje, na prodavanje. Dovolj znano je, da zemlja ne opeša, marveč izpita postane; njena moč nahaja se v tvarinah, iz katerih je sestavljena. Gnojila jej pomagajo do prejšnje moči, ako so prav sestavljena gledé na tvarine dotičnim rastlinam potrebne. Zato mora kmetovalec tudi svoj hlevni gnoj prav gleštati ter pomagati mu z umetnimi gnojili. Sploh gospodarstvo mora dandanašnji ozirati se ne na predpise, ampak na znanstvena načela in zakone prirodoslovske.

Pri vseh pridelkih in izdelkih je treba delati. Podobno je tudi pri kmetistvu. Nekaj delavcev porabi vsak kmetovalec. Tukaj se mu je ravnati najpoprej po navadah v okolici uvedenih in po načinu delovanja. Veliko je pa tudi zavisno od gospodarja samega. Ako je ta zadosti izobražen, prijatelj računanja, pogumen in praktičen, more si mnogo delavcev prihraniti ali z manj delavskimi rokami več doseči kakor drug s celo kopico delavcev. Prizadevati moramo si, da nas za prodajo namenjeni pridelki mogoče malo stanejo. V to svrhu pomaga, če staro, neukretno orožje z novim boljšim zamenimo. Časa in dela se tako precej prihrani in tudi bolje se vse opravlja. Ščasoma je treba segati po gospodarskih strojih. Enemu samemu kmetovalcu to vendar vselej ne kaže, kajti mašine so drage in časih potrebne le za nekoliko dni v vsakem letu. Po tem takem bi posameznik preveč denarja v mašine brezkoristno vtaknil. Drugače pa je, ako se več kmetovalcev združi. Ti zamorejo si omisliti tudi bolj drago mašino. Združene moči veliko izdajo. Treba je delati na to, da te zadruge vsakovrstne zmiraj bolj širijo med kmetovalstvom. Pa tej poti morejo pride-lovalne stroške znatno zmanjšati. Za uspešno gospo-

darjenje na kmetih je tudi treba nekaj kapitala, kakor je uže iz povedanega jasno. Pod kapitalom pa ne razumevamo samo suhih denarjev, ampak tudi vsa gospodarska poslopja, orodje, živino, gnoj, krmo, zrnje, sseljo. Vsega tega potrebuje kmetovalec in je moral denarje šteti, ali svoje ali izposojene. Vsakako pa je jasno, da moramo kapital mogoče dobro in zanesljivo obrestovati. Dolžni smo ga toraj tam in tako porabiti, da nam hitro obresti vrača in se sam poplačuje, na kar ga zopet za drugo pridelovanje in izkoristenje obrniti moremo. Krivo bi pa kdo s kapitalom ravnal, ako bi najprvo šel staviti velikanskih gospodarskih poslopij med tem, ko so njive in travniki popolnem še zanemarjeni, Pridelki prostorov v poslopih ne napolnujejo in torej res ni bila nikakošna potreba jih staviti. Zopet drugi kmetovalci imajo to napako, da pri dražbanji posestev ceno kvišku ženejo.

Vsakateri, ki zna računati, takoj sprevidi da vložen kapital ne bode nikdar zadostno obrestovan. Marsikateri kmetovalec ves denar, kojega si pripravi, porabi za nakup novih posestev. Tako ravnanje je krivo. Veliko bolje bi storil, če bi staro svoje zemljišče zboljševal in bolje obdeloval ter kapital obračal za drenaže, za vodotoke ceste, umetna gnojila. Vendar pri tem mora kmetovalec dobro preračunati, kako daleč sme se tukaj spuščati v potroške, da ne bode preveč; na pr. umetna gnojila sodijo skoraj za vsaki svet in pomnožujejo pridelek. Toda paziti je, da bodo pridelki denarja več dajali, kakor se je za umetna gnojila porabilo, in sploh veliko več donašali, kakor poprej.

Ogromna večina kmetovalcev vendar se malo zanima za napredek in zboljševanja med tem ko drugi brez vsacega pametnega črteža zboljšujejo svoja posestva. Preveč denarjev potrosijo, malo dobička vjamajo in tako druge le splašijo da ničesar ne storijo za zboljševanje. Vzrok temu je, ker nočejo računati.

Kapital se mora tako porabiti, da nam donša gotovih in mogoče velikih obresti. Kmetovalec ima tukaj mnogo prilik, da svoj kapital dobro izkoristi. Slabo ravna pa tisti kmetovalci, kateri, zapeljani po slučajno visoki ceni kakošne trgovinske rastline, se te kar poprimejo ter jo zasajajo in pridelujejo na škodo drugim sadežem. Ne marajo za izpito zemljo, še veliko denarja žrtvujejo za nove nasade in se tako sami strmoglavijo v nesrečo in propad brž, ko pridelkom poprejšnja visoka cena izgine.

Kmetovalec naj ne pozabi, da si more z živinorejstvom najboljše pomagati. Tukaj precej zapazi, dobi pa li od vloženih kapitalov primernih obrestij ali ne. Mora tedaj prizadevati si svoje živinorejstvo povzdignoti tako, da si omisli boljših plemen z mogoče izvrstnim životom, katerih živali hitro rastejo in rano se razvijejo in umogočijo, da naloženi kapital z obresti kmalu dobimo nazaj. Strežba mora živalim biti vselej zadostna in marljiva. To pomeni toliko, kakor če kdo svoj kapital varno naloži. Nernost v postrežbi živinske žuga z izgubo kapitala. Sicer pa še vkljub vsej natančnosti in marljivosti v postrežbi nesreče nas obiščejo. In zoper te pomaga zavarovanje pri zaupanju vrednih, a ne predragih zavarovalnicah.

Kedar kmetovalec svoje imetje pri kakošni zavarovalnici zavarovano ima, tedaj uživa tudi več kredita, ki ga more kakor spreten podjetnik porabiti v gospodarstvu. Časih pridejo tudi za kmetovalca hude denarne stiske. Ni ga dobiti denarja drugače, kakor le proti velikim obrestim. Če ne dobi denarjev, prisiljen je po slepej ceni prodati svoje pridelke ali pa pride oderuhom v pest. Tudi tukaj bi mu zadruga mogle še najloži pomagati. Zato nujno priporočamo

posojilnice ali kreditne zadruga. Kjer jih ni, naj se osnujejo. Vsaka občina bi naj jedno imela in vsak posestnik zraven bil. Sploh rečeno pa bode tedaj kmetistvo začelo se na bolje obračati, kedar bodo kmetje računali in prirodne zakone opazovali in se po njih ravnali.

Bistre glave, znanstveno izobražene je sedaj kmetovalcem treba. V to so pa dobre šole, napredovalni gospodarski kurzi, kmetijske šole potrebne. Kakor obrtne bi tudi kmetijske šole naj bile dobro obiskovane.

Učenost je dostikrat več vredna kakor denar. Nobeden vesten oča naj tega ne pozabi. Kmetijstvo nam mora veljati kot glasilo našega stanu. Zadržno življenje nam pomaga v marsikaterih zadevah in jači stvari. Okovi in spone dosedanjih navad naj se hitrej ko mogoče otresejo.

Kmetijske novice in izkušnje.

Kako globoko je seme pod zemljo spraviti.

Profesor Wollny v Monakovem naredil je v tej zadevi poskušnje s zimsko pšenico, zimsko in jaro ržjo, prosom, ječmenom, turšico, grahom, fižolom, grahorom, deteljo, jaro repico, krompirjem in sladkorno peso. Dobra letina je uže odvisna tudi od zemlje in narastline same, splošno pa vendar velja, da je dobro letino doseči s plitvim sejanjem. Preveč plitvo semenska zrna pod zemljo spravlja se ve da ni svetovati, ker se zrnje posuši, pregloboko v zemljo dejano zrnje se pa zaduši. Od onih zrnov, kateri ležijo v zemlji med tema skrajnima mejama, pridejo plitveje ležeči poprej na svitlobo, zamorejo toraj njih tvorilne snovi sami narediti, med tem, ko globokeje ležeča zrna vzamejo tvorilne snovi iz prihranjenih snovi, toraj pridejo na zemljino površje uže nekako oslavljeni. Njih organi upodobé, kakor listje so slabotni in ravno tako tudi korenine. Mráz zamore različno vplivati na mlade setve. Kolikor plitveja je bila setev, toliko trdnješa je nasproti mrazu in tako narobe. Krompirjeva bolezen je tudi nekako v zvezi z globokostjo, v katero pride semenska gomolja. Wollny trdi, da globoko v zemljo vsajene krompirjeve gomolje so bolj ohranjene pred vplivom gliv, zato v tem slučaju krompir manj bolan postane.

Nov način les v zemlji ohraniti pred trohnenjem.

Da se leseni stebri, vinogradni koli itd., sploh les, posebno mehki les v zemlji pred strohnenjem ohrani, priporočajo naslednji ceni in izvrstni način: Dotični les se namoči najprej za nekaj časa v vodi, v kateri je železni vitrijol raztopljen, potem naj se les posuši in za nekaj časa utakne v vročo raztopljino, katere koli kremenčeve soli, na pr. vodenega stekla. Kremenik naredi z železnim okisom na nobeni način raztopljivo spojino, katera se ustanovi v zunanjih plasteh lesa. Te kemijske spojine se vlažnost prav nič ne prime ter zato les pred trhlenobo in gnjilobo ohrani.

Razpis petih daril kranjskim konjerejcem.

Podpisani konjerejski odsek c. k. kmetijske družbe kranjske razpisuje petero daril po 20 gold. kranjskim konjerejcem, kateri napravijo še to spomlad primerno ograjeni prostor za žebeta, ki meri najmanj 500 štirjaških metrov.

Ker bivanje žebet čez dan v taci ogradah stori žebeta manj občutljiva proti vremenskim vplivom, njih zdravje krepkeje in njih hojo boljša, priporoča podpisani odsek konjerejem, kateri hočejo izrediti lepe in dobre konje, napravo take ograde. V spodbudo temu razpisuje gori imenovana darila.

Konjerejci, kateri se hočejo potegovati za ta darila, pošljejo naj svoje nekolekovane prošnje zadnji čas do konca junija t. l. podpisanemu odseku. V prošnji je povedati, kedaj je bila ograda dokončana in koliko meri.

Konjerejski odsek c. k. kmetijske družbe
v Ljubljani 1. aprila 1886.

Dr. Teodor Rudesch,
prvomestnik.

Program

o razstavi goved in delitvi premij za govejo živino, ki bode v Postojni 10. maja 1886.

Visoko c. kr. ministerstvo kmetijstva je na predlog c. kr. kmetijske družbe kranjske blagovolilo dovoliti, da se z denarjem, ki je lansko leto ostalo pri razstavi goved v Postojni zopet letos napravi v Postojni druga delitev premij za govejo živino.

Cilj in konec tej razstavi in delitvi premij je:

- Da se živinorejci te strani dežele in pa cele Kranjske s primerjanjem goved različnih krajev spodbujajo k napredku o živinoreji ter podučijo o pomanjkljivostih njih reje;
- da se razvidi vspeh, ki se je vzlasti s pripomočjo državne podpore dosihmal dosegel pri reji naše domače goveje živine;
- da se gledé na postavbo zoper govejo kugo od leta 1879 več goveje živine izredi in oživi kupčija z domačo živino ne le doma na Kranjskem, temuč tudi v vnanje dežele.

1. Pravico do premij v Postojni imajo vsi živinorejci okraja logaškega in postojnskega, izvzemši za ono goved, ki je bila obdarovana na razstavi 10. oktobra 1885 v Postojni.

2. Na razstavo pripeljana živino postaviti je na določeni prostor t. j. na navadni živinski trg v Postojni. 10. maja do 9. ure dopoldne mora pa vsa živina na mestu razstave biti, in sicer posebej junci, posebej telice in posebej krave na ograjah privezane. Vsak lastnik mora sam skrbeti, da ima njegova živina hlapca ali dekle, ki živini streže.

3. Živina, katera hoče premije deležna postati, mora najmanj vže pol leta lastnina tistega gospodarja biti, ki jo razstavi. To mora razstavnik dokazati s spričalom svojega županstva, vrh tega pa tudi imeti za vsako živinčce potni list od dotičnega župana.

4. Razsojevalci se izberó po dotičnem pravilniku c. kr. ministerstva kmetijstva in ravnali se bodo pri premiranju po predpisih za to določenih.

5. Kdor je premijo dobil, se mora s posebnim pismom zavezati, da bode spolnil vse, kar imenovani ministrski pravilnik vseleva.

6. V razstavo se sme privedi:

- živina izvirnega Marijadvorskega, Muriškega, Belanskega in Pincgavskega plemena;
- mešana živina imenovanih 4 plemen, ali pa tudi

z drugimi zlahtnimi plemeni in pa čisto domača živina in sicer:

junci (biki), k imajo vsaj dva stanovitna sprednja zobá.

telice, ki imajo vsaj dva stanovitna sprednja zobá.

molzne krave, ki so imele eno, dvoje, tri, štiri ali k večem 5 telet. To velja za živino izvirnega rodu kakor tudi za mešano in domačo živino.

7. Za lepo živino so odločene premije tako-le:

I.	Premije za bika:	ena za 30 gld.	. . .	30 gld.
II.	" " "	ena " 20 "	. . .	20 "
III.	" " "	dve po 15 "	. . .	30 "
I.	" " telice:	ena za 25 "	. . .	25 "
II.	" " "	ena " 20 "	. . .	20 "
III.	" " "	dve po 15 "	. . .	30 "
I.	" " krave:	ena za 25 "	. . .	25 "
II.	" " "	ena " 20 "	. . .	20 "
III.	" " "	dve po 10 "	. . .	20 "

Skupaj . . . 12 premij 220 gld.

8. Še taisti dan t. j. **dné 10. maja** se bodo premije delile; zato mora vsako živinčce, katero ima premijo dobiti, na prejmišču ostati.

Od glavnega odbora c. kr. družbe kmetijske kranjske
v Ljubljani dné 7. marca 1886.

Karol baron Wurzbach,
predsednik.

Gustav Pirc,
tajnik.

Tržne cene.

V Kranji, 12. aprila 1886.

Na današnji trg je došlo 131 glav goveje živine in 8 prešičev.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hektol.	7	31	Ajda, hektol.	5	69
Rež.	5	85	Slama, 100 kil	2	60
Oves	3	25	Seno, " "	4	—
Tursica	5	53	Špeh, fr. kila	—	56
Ječmen	5	20	Živi prešiči, kila	—	—

V Ljubljani, 10. aprila 1886.

Povprečna cena.

	Trg	Magaz.		Trg	Magaz.
	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hektol.	6 82	7 53	Sur. maslo, kila	—	84
Rež	5 55	6 20	Jajca, jedno . .	—	3
Ječmen	5 20	5 30	Mleko, liter . .	—	8
Oves	3 41	3 28	Gov. meso, kila	—	64
Soršica	—	6 72	Telečje meso, "	—	68
Ajda	5 22	5 27	Prešič. meso, "	—	54
Proso	5 04	5 27	Koštrun	—	34
Koruza	5 40	5 32	Kuretina, jedna	—	42
Krompir, 100 kil	3 57	—	Golobje, jeden .	—	17
Leča, hektoliter	8	—	Seno, 100 kil .	1	60
Grah	8	—	Slama, " "	1	51
Fižol	8 50	—	Drva, trde, sež.	7	60
Gov. mast, kila	94	—	" mehke, "	5	20
Svinska mast	82	—	Vino, rud., 100 l.	—	24
Špeh, fr.	56	—	" belo, "	—	20
" prek. "	72	—			